

Türk Milli Eğitim Sisteminde Yeni Bir Uygulama: Ara Tatil¹

Bertan AKYOL², İbrahim KARAMANLIOĞLU³

Öz

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin Türk milli eğitim sisteminde yeni uygulanmaya başlanan birer haftalık ara tatiller ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışma nitel araştırma olarak planlanmış ve çalışmanın araştırma deseni durum araştırmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu, gönüllü olarak katılan ve amaçlı örnekleme tekniklerinden ölçüt örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği ile belirlenen 11 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiş ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. İçerik analiziyle oluşturulan kod, tema ve alt temalar, araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için eğitim yönetimi alanında görev yapan dört uzman ve bir dil uzmanının görüşüne sunulmuş ve bu görüşler karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, araştırmaya katılan 11 öğretmenin yeni ara tatil uygulamasının gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin eğitim-öğretim hizmetleri için ara tatilin bir fırsat olduğu yönünde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Öğretmenler yoğunlukla ara tatilin öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkisi olduğunu ancak çalışan velilerin bu uygulamadan olumsuz etkilendiklerini belirtmişlerdir. Eğitim-öğretim hizmetleri ve mesleki gelişim açısından da olumlu görüş bildiren öğretmenlerin yoğunlukta olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ara Tatil, Eğitim, Öğretmen.

A New Practice In The Turkish National Education System: Interval Holiday¹

Abstract

This study aims to examine the opinions of teachers about the one-week break holidays that have just started to be implemented in the Turkish national education system. The study was planned as qualitative research and the research design of the study is case study. The study group of the research consists of 11 teachers who voluntarily participated in the study and were determined by determined by criterion and maximum diversity sampling. In the research, the data were obtained using a semi-structured interview form and analyzed by content analysis method. According to the results of the research, 11 teachers who participated in the research stated that a new interval holiday application is necessary. It was determined that the teachers expressed their opinion that the interval holiday is an opportunity for education services. Teachers mostly stated that the interval holiday had a positive effect on student success, but working parents were negatively affected by this practice. It has been concluded that the majority of teachers expressing positive opinions in terms of education-teaching services and professional development.

Keywords: Interval Holiday, Education, Teacher.

Makale Geçmişi
Makale Türü
Önerilen Atf

Geliş: 07.05.2023

Araştırma Makalesi

Akyol, B. & Karamanlioğlu, İ. (2023). Türk Milli Eğitim Sisteminde Yeni Bir Uygulama: Ara Tatil. *Uluslararası Eğitimde Nitel Araştırmalarda Mükemmellik Arayışı Dergisi (UENAMAD)*, 2(3), 17-29.

Kabul:23.05.2023

Yayın: 30.06.2023

¹ Bu çalışma 11-13 Kasım 2022 II. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik Kongresi'nde sunulmuştur.

² Sorumlu yazar: Doç. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Aydın, bertan.akyol@adu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1513-1885

³ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, YL öğrencisi, i.ka09@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-4779-8174

Giriş

Eğitim, kişilerin bilgi, beceri, davranış ve değerlerini geliştirerek, hayatta daha iyi ve daha üretken olmalarını sağlamak amacıyla yapılan bir süreçtir. Bu süreç bireylerin öğrenme, öğretme, araştırma, anlama, düşünme ve problemleri çözme becerilerini geliştirmeye yardımcı olmaktadır. Toplumun gelişmesi ve ilerlemesi için temel bir unsur olan eğitim, genellikle ailede başlayarak okul, üniversite, özel eğitim kurumları ve diğer eğitim kurumlarında verilmektedir.

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Türkçe Sözlüğü'nde eğitim kavramı; çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2022). Akyüz (2012) eğitim kavramını, bireyin zihni, fiziki, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının en uygun biçimde ya da istenilen doğrultuda geliştirilmesi, ona birtakım amaçlara yönelik yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmalar bütünü olarak tanımlamıştır. Akyol ve Yavuzkurt (2016), eğitim kavramını “toplumların çağdaşlaşmasında rol oynayan önemli etkenlerden biri olup çağdaşlaşmanın, kalkınmanın ve gelişmenin temel kriterlerinden biridir” şeklinde ifade etmişlerdir. Eğitim, hayat boyu sürmekte, planlı ya da tesadüfi olabilmektedir. Planlı olarak gerçekleştirilen eğitim formal eğitim olarak adlandırılırken, tesadüfi olarak gerçekleşen eğitim informal eğitim olarak adlandırılmaktadır (Fidan, 2012). Formal eğitim çerçevesindeki konulardan biri süreç içerisinde uygulanması planlanan tatillerdir. TDK Güncel Türkçe Sözlüğü'nde tatil kavramı “kanun gereğince çalışmaya ara verileceği belirtilen süre, dinlenme” ve “eğlenmek, dinlenmek amacıyla çalışmadan geçirilen süre” şeklinde tanımlanmıştır (TDK, 2022). Tezcan (1977), öğrenciler açısından tatil kavramının, örgün öğrenime belirli bir süre ara vermek olduğunu belirtmiştir. Öğrenime ara verilmesi, eğitim-öğretim sistemi içerisinde herkes için gereklidir. Bu süreçte birey motivasyonunu ve enerjisini yeniden kazanacak ve geri döndüğünde daha dinç hissedecektir.

Türkiye’de eğitim sisteminin verimliliğini ve öğrencilerin başarısını etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır. Okulda geçirilen zaman, ders süreleri, dinlenme süreleri, tatil ve eğitim dönemleri de eğitimin verimliliği ve etkinliği üzerinde etkili olabilmektedir (Gökçe, 2012). Dolayısıyla yıllık eğitim-öğretim süresinin, ders ve ders arası sürelerin, yıl içerisindeki tatillerin ve eğitim-öğretim dönemlerinin iyi planlanması gerekmektedir. İyi planlanmış bir eğitim-öğretim yılı çalışma takvimi, eğitim sisteminin verimliliğine, öğrencilerin başarısına ve öğretmenlerin mesleki ve bireysel gelişmelerine katkı sağlayabilmektedir. Eğitim-öğretim yılı çalışma takvimi içerisinde sadece ders dönemlerinin ya da ders sürelerinin iyi planlanmış olması tek başına yeterli olmamaktadır. Bu çalışma yılı içerisinde tatil sürelerinin de iyi planlanması gerekmektedir. Bunun yanı sıra belirlenen tatil sürelerinin hem öğretmen hem öğrenci hem de veliler tarafından iyi değerlendirilebilmesi önemli hususlardan biridir.

Günümüzde ihtiyaçların farklılaşması, bilgi ve teknoloji alanındaki ilerlemeler eğitim sistemi içerisinde yer alan tatil sürelerinin incelenmesini gerekli kılmıştır. Avrupa’da okul tatilleri hem ülkeler içinde hem de ülkeler arasında önemli ölçüde farklılıklar göstermektedir. Kimi ülke (Belçika) tek bir ara tatil uygularken, kimi ülkeler de (Hollanda, İsveç, Almanya, Slovakya, Danimarka) birkaç ara tatil uygulayabilmektedir (Arnarson, 2021). Avrupa ülkelerinin büyük bir kısmında dört tatil dönemi (yaz tatili hariç) vardır (Gökbulut, 2021). Bunlar; sonbahar tatili, Yeni yıl (Noel) tatili, Paskalya (kış) tatili ve ilkbahar tatilidir. Eğitim-öğretim döneminin ilkbahar (ikinci) döneminde ara tatil uygulamasını kullanmayan ülkelerden biri Türkiye, 2019 yılında ara tatil uygulamasına yönelik yenir bir modele geçmiştir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk tarafından 15 Mayıs 2019 tarihinde “Yeni Eğitim-Öğretim Çalışma Takvimi Modeli” açıklanmıştır. Açıklanan bu yeni modelde, 13 haftalık yaz tatili döneminin iki haftasının Kasım ve Nisan aylarında birer haftalık ara tatil olarak planlandığı bildirilmiştir. Ülkemizde Kasım ve Nisan aylarında birer haftalık ara tatil uygulaması ilk kez 2019-2020 eğitim öğretim yılında uygulanmıştır. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk yaptığı açıklamada ara tatil uygulamasıyla okullarda verimliliğin artırılmasını amaçladıklarını bildirmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada ara tatil ve çalışma takvimindeki değişiklikler ilgili amaçlar ve esaslar şu şekildedir (MEB, 2019):

- 180 iş günlük çalışma takvimi esas alınarak yaz tatili süresi 2 hafta kısaltılacaktır.
- Yaz tatili süresinden alınan 2 haftalık süre Nisan ve Kasım aylarında birer hafta olmak üzere ara tatil süresi olarak kullanılacaktır.
- Öğrenciler olası öğrenme eksikliklerini derinleşmeden ve yeni konular eklenmeden telafi edebileceklerdir.
- Ara tatilde çeşitli etkinlikler düzenlenerek öğrenciler ve öğretmenler bu etkinliklere katılabilecektir.
- Ara tatillerde öğretmenler okullarda olacak ve mesleki çalışmalarını yerine getireceklerdir.
- Öğrencilerin tatilde olduğu ara dönemler, öğretmen ve okulların kurumsal işleyişe yönelik ara değerlendirmelerle gerekli iyileştirmeleri yapabilmeleri için de fırsat olacak. Ara tatillerde veli toplantıları, zümre toplantıları, mesleki gelişim çalışmaları, kişisel ve sosyal gelişim etkinlikleri, okulların fiziki yenilenmeleri yapılacaktır.

Yeni ara tatil uygulamasında öğretmenlerin mesaisinin devam etmesi nedeniyle bu uygulama öğretmenler açısından önemli bir değişiklik yaratmamaktadır. Sadece eğitim-öğretim yılının başında ve sonunda uygulanan seminerler yıl içerisinde alınmış bulunmaktadır. Bu nedenle ara tatil uygulaması öğretmenlerin yaz tatillerinde herhangi bir azalış veya artış yaratmamıştır (Kaya, 2021).

Ülke çapında eş zamanlı olarak uygulanmaya başlanan “Yeni Eğitim-Öğretim Yılı Çalışma Takvimi Modeli” ile birlikte ortaya çıkan olumlu ve olumsuz pek çok durumun yaşanması muhtemeldir. Eğitim sistemi içerisinde yapılan değişikliklerden öğretmenler, öğrenciler, okul yöneticileri ve veliler etkilenmekte, hatta bu değişiklikler bireysel ve toplumsal yaşamı da pek çok yönden etkileyebilmektedir (Kara, 2020). Bu kapsamda eğitim-öğretim sisteminde yapılan değişikliklerin meydana getirdiği etkilerin araştırılması oldukça önemli bir husustur.

Etkin ve verimli bir eğitim sisteminin oluşturulması sağlıklı bir toplumsal hayatın oluşumunda önemli faktörlerden biridir. İletişimlerin güçlü, çalışmaların takım ruhu ile sürdürüldüğü, paylaşma ve hoşgörünün bulunduğu bir eğitim sisteminin oluşturulması, toplumsal yapıyı da olumlu yönde etkileyebilmektedir. Bu nedenle eğitim sistemi içerisinde önemli bir role sahip olan öğretmenlerin Kasım ve Nisan aylarında uygulanan birer haftalık ara tatiller hakkındaki görüşleri sistemin gözden geçirilmesi ve varsa gerekli düzenlemelerin yapılması açısından oldukça önemlidir. Bu kapsamda “Yeni ara tatil uygulamasına yönelik öğretmenlerin görüşleri nelerdir?” sorusu araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda aşağıda belirtilen alt problemlere yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının gerekliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin yeni ara tatil döneminde öğretmenler için uygulanmaya başlanan mesleki eğitim programına ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının etkin ve verimli olabilmesi için görüş ve önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Çalışma nitel araştırma olarak planlanmıştır. Nitel araştırma olarak planlanan bu çalışmanın araştırma deseni durum araştırmasıdır. Creswell (2013) durum çalışmasını, “araştırmacının gerçek yaşam, güncel sınırlı bir sistem (bir durum) ya da belli zaman içerisindeki çoklu sınırlandırılmış sistemler (durumlar) hakkında çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla detaylı ve derinlemesine bilgi topladığı, bir durum betimlemesi ya da durum temaları ortaya koyduğu nitel bir yaklaşımdır.” şeklinde tanımlamıştır (Creswell, 2013). Bu kapsamda araştırmada Türk Milli Eğitim sisteminde yeni uygulanmaya başlanan ara tatil uygulaması hakkında öğretmenlerin görüşleri saptanmaya çalışılmış ve sürece ilişkin önerilere değinilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmada çalışma grubu amaçlı örnekleme tekniklerinden ölçüt örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Ölçüt örneklemesinde çalışma grubu seçilirken önceden belirlenmiş bir dizi ölçüt dikkate alınmaktadır (Baltacı, 2018) Maksimum çeşitlilik örneklemesinde ise çalışma grubu, incelenen olay veya olguyla ilişkili farklı boyutları kapsayacak şekilde belirlenmektedir (Baltacı, 2018). Araştırmanın çalışma grubu, maksimum çeşitliliği sağlamak amacıyla farklı branş, farklı mesleki deneyim, farklı yaş ve sınıf kademelerinde görev yapan, ara tatil uygulamasını en az bir kez deneyimleyen öğretmenlerden seçilmiştir. Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubu, Aydın ili Didim ilçesinde bulunan bir devlet okulunda okul öncesi öğretmeni, sınıf öğretmeni ve İngilizce öğretmeni olarak görev yapan ve araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan 9 kadın, 2 erkek öğretmen olmak üzere 11 öğretmenden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada “Kişisel Bilgi Formu” ve “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” olmak üzere iki form kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin soruları içermektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve eğitim alanında görev yapan 4 uzmandan görüş alınmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu 8 sorudan oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının gerekliliği, etkileri ve uygulamanın daha verimli olabilmesine ilişkin görüşleri ile bu süreçte uygulanmaya başlanan öğretmenler için mesleki eğitim programına ilişkin görüşlerini kapsamaktadır. Görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiş, veri kaybı yaşamamak için yapılan görüşmelerde katılımcıların izniyle ses kaydı alınmıştır.

Verilerin Analizi, Değerlendirilmesi ve Raporlanması

Araştırmada içerik analiz kullanılmıştır. İçerik analizi, metinlerden tekrarlanabilir ve geçerli çıkarımlar yapmak için kullanılan bir araştırma yöntemidir (Krippendorff, 2004). İçerik analizi, metinlerden durumun ya da sorunun tarafsız ve sistematik bir şekilde sunumunu hedeflemektedir (Koçak & Arun, 2006). Araştırmaya katılan Aydın ili Didim ilçesindeki bir devlet okulunda görev yapan öğretmenlerle yapılan görüşmeden elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve veriler kodlanıp uygun alt tema ve temalar belirlenmiştir. Bulgular doğrudan alıntılara da yer verilerek raporlaştırılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Güvenirlik, bir araştırmanın farklı şartlar veya farklı araştırmacılar tarafından tekrarlanmasında aynı çıkarımların ortaya konulma düzeyidir (Başkale, 2016). İçerik analizinin güvenilirliğinin dayandığı nokta kodlama işlemidir. Kodlama sonrasında oluşturulan temaların objektifliği araştırmanın güvenilirliğinin belirlenmesinde oldukça önemli bir husustur. Araştırmada araştırmacılar arası güvenilirlik yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için oluşturulan kod, tema ve alt temalar, eğitim yönetimi alanında görev yapan dört uzman ve bir dil uzmanının görüşüne sunulmuş ve bu görüşler karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalarda Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen model kullanılarak, güvenilirlik katsayısının 0,80 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hesaplanan bu katsayı 0,70'in üzerinde olduğu için güvenilir olarak kabul edilmiştir. Araştırmanın geçerli olabilmesi güvenilirliğiyle ilişki içinde olmasına karşın, güvenilirlik araştırmanın geçerliliği için tek başına yeterli bir kriter değildir. Araştırmada geçerliğin sağlanabilmesi için araştırmacının araştırdığı olguyu mümkün olduğunca objektif bir şekilde gözlemesi, ulaşılan verilerin rapor edilmesi ve sonuçları detaylı olarak verilmesi önem arz etmektedir. Bu araştırmada verileri elde etme yolu, tema ve kategorilerin nasıl oluşturulduğu ve ulaşılan sonuçların detaylı bir şekilde açıklanmasıyla birlikte geçerliğin sağlandığı düşünülmektedir.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadelerinden elde edilen verilere göre yeni ara tatil uygulaması için dört tema belirlenmiştir. Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasına ilişkin görüşleri “Yeni ara tatil uygulamasının gerekliliği”, “Yeni ara tatil uygulamasının etkileri”, “Yeni ara tatil döneminde mesleki

eğitim programı”, “Yeni ara tatil uygulamasına yönelik öneriler” olmak üzere 4 tema altında toplanmıştır. Belirlenen bu temalar alt temalara ayrılmış ve her bir alt tema ile ilgili örnek görüşlere yer verilmiştir.

Yeni Ara Tatil Uygulamasının Gerekliliği İlişkin Görüşler

Araştırmanın birinci alt problemi, “Yeni ara tatil uygulamasının gerekliiği hakkındaki görüşleriniz nelerdir?” şeklindedir ve bu kapsamda öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasını gerekli bulup bulmadıkları hakkındaki görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenler yeni ara tatil uygulamasının gerekliiği konusundaki görüşleri “dinlenme”, “verimlilik” ve “hizmet içi eğitimle gelişim” alt temalarıyla ifade edilmiştir. Yeni ara tatil uygulamasıyla öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerle öğretmenin gelişiminin desteklendiğini belirten Katılımcı 1 görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“...Öğretmenin hizmet içi eğitimlerle gelişimi desteklenmektedir.”

Yeni ara tatil uygulamasının gerekliiği hakkında araştırmaya katılan öğretmenlerden 7’si dinlenme açısından gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Söz konusu ifadelerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: “Dinlenmeye vakit ayırarak zihinsel yorgunluktan kurtulmak.”

Katılımcı 8: “...Bu ara tatil çocuklara bir nefes alma ara verme gibi oldu. Eee ben olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum.”

Katılımcı 10: “...Ara tatil olmadığında süreç çok uzun olduğu için özellikle çocuklar eğitim ortamında u uzun zaman geçirdiklerinde bir sıkılma yaşanabilir ama ara tatil bir nefes oluyor onlara.”

Yeni ara tatil uygulamasının gerekliiği hakkında araştırmaya katılan öğretmenlerden 3’ü verimlilik açısından gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Söz konusu ifadelerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: “...Verimliliği arttırmak amaçlanmaktadır.”

Katılımcı 5: “... Ara tatil uygulamasıyla hem öğrenciler hem öğretmenler açısından verimlilik artışı sağlanabilir, dolayısıyla gerekli bir uygulama olduğunu düşünüyorum.”

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının gerekliiği hakkındaki görüşleri, genel olarak olumlu yöndedir. Yani öğretmenler söz konusu uygulamanın bir ara vermek, dinlemek için gerekli olduğunu ve buna bağlı olarak öğrenci ve öğretmenlerin verimliliklerinde artış olabileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca sürecin hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi de öğretmenler açısından yararlı olabileceğine işaret etmektedir.

Yeni Ara Tatil Uygulamasının Etkilerine İlişkin Görüşler

Yeni ara tatil uygulamasının etkilerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri, “öğrenci başarısına etkileri”, “veliler açısından etkileri”, “öğretmenler açısından etkileri” ve “eğitim-öğretim hizmetleri etkileri” alt temalarıyla değerlendirilmiştir.

Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının etkileri teması doğrultusunda “öğrenci başarısına etkileri” alt teması “etkili değil”, “olumlu” ve “olumsuz” olarak alt temalara ayrılarak incelenmiştir. Yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısına etkisi olmadığını belirten Katılımcı 3 görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“... Yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısına çok olumlu ya da olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısına etkileri alt temasında “olumlu” görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: “...Ders yoğunluğunun öğrenci üzerindeki baskısını hafifletmek, öğrenme eksiklerini gidermek için zaman yaratmak açısından u öğrenci başarısı desteklenmiş olur.”

Katılımcı 4: “...Eğer sağlıklı bir şekilde hani o ara tatili tamamlarsak bence başarılarına da etkisi var. Çünkü dinlenmiş çocuklar hem de kendini daha iyi hissediyorlar. Daha iyi geliyorlar.”

Katılımcı 8: "...u bence öğrenci başarısını arttırdığını düşünüyorum."

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bazıları yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısına etkileri alt temasında "olumsuz" görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: "...Öğrencilerin seminer döneminde u dersten kopması tatil dönüşü derse adapte olamaması, uyku düzeninin bozulması ara tatil sürecinin olumsuz etkileri arasındadır."

Katılımcı 2: "...bu yıl eee pek olumlu bi dönüt olmadı sanki çocuklar ara verince koştular biraz okuldan."

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısında olumlu yönde etkisi olduğunu belirtirken, bir kısmının da olumsuz yönde etkisi olduğunu belirttikleri saptanmıştır. Ara tatilde öğrencilerin dinlenmiş olmaları, eksiklerini belirleyip bu eksikliklerini gidermiş olmaları onların başarısında ara tatilin olumlu bir etkisinin olduğunu göstergesidir. Bunun yanında ara tatili bir program dâhilinde geçiremeyen öğrencilerin derslerden kopması, uyku düzenlerinin bozulması ve okula dönüşte adaptasyon sorunu yaşamaları onların başarısında ara tatilin olumsuz bir etkisinin olduğuna işaret etmektedir.

Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının etkileri teması doğrultusunda "veliler açısından etkileri" alt teması "olumlu" ve "olumsuz" olarak kategorilere ayrılarak incelenmiştir. Yeni ara tatil uygulamasının veliler üzerindeki etkileri alt temasında araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı "olumlu" görüş bildirmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: "...Velilerle öğrenciler aile ortamında beraber vakit geçirme fırsatı bulur."

Katılımcı 3: "...E çalışmayan anneler için ev hanımı anneler için daha doğrusu öyle söyleyeyim, çalışmayan demeyelim, ev hanım, anneler için ise belki çok büyük bir sorun olmaz. Hatta fırsata bile çevrilebilir. En azından çocuklarıyla uzun süreli bir vakit geçirme u fırsatı yakalarlar, onlarla değişik etkinlikler yapabilirler, uı paylaşımında bulunabilirler."

Katılımcı 5: "...Veliler üzerinde de olumlu etkisi olduğunu düşünüyorum. Ara tatilde kendi çocuklarıyla birlikte daha fazla vakit geçirebilmekte, birlikte etkinlikler düzenleyebilmektedirler."

Katılımcı 10: "...çalışsa bile plan yapan program yapan ya da ona göre bi aktivite planlayan veliler için olumlu bir durum oluyo. Uzakta yaşayanlar memleketlerine gidiyo, uı bi tatil planı olan işte kış tatili planı yapanlar ona göre plan yapmış oluyo. uı veliler için ben olumlu olduğunu düşünenlerdenim."

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bazılarının yeni ara tatil uygulamasının veliler üzerindeki etkileri alt temasında "olumsuz" görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: "Velilerle öğrenciler aile ortamında beraber vakit geçirme fırsatı bulur, ancak çalışan anne babalar için tam tersi de bir durum söz konusu olabilmektedir."

Katılımcı 3: "Yeni ara tatil uygulamasının çalışan anne ve babalar üzerinde olumlu etkileri olduğunu düşünmüyorum. Çünkü çocuklarını emanet edecekleri bir yer arayışı içine giriyorlar veya kişi arayışı içine giriyorlar ve bu da onların çalışma disiplinini olumsuz etkileyebilir."

Katılımcı 8: "Yaa veliler üzerinde bana göre olumlu etki yaratması gerekiyor ama velilerim tarafından bunun çok olumlu bir etkisi olduğunu görmedim. Yani onlar çok mutlu değiller bu durumdan."

Katılımcı 11: "Velilerin memnun olduğunu düşünmüyorum."

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadeleri incelendiğinde veliler açısından yeni ara tatil uygulamasının çalışan ebeveynler açısından olumsuz bir etkisi olacağı görüşü dikkat çekmektedir. Bunun nedeni ise; çalışan velilerin çocuklarının bakımıyla ilgili olarak sorun yaşamaları gösterilebilir. Bunun yanı sıra ara tatilin öğrencilerin aileleriyle vakit geçirmeleri açısından iyi bir uygulama olduğunu belirten katılımcıların da olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının etkileri teması doğrultusunda “öğretmenler açısından etkileri” alt teması “olumlu” ve “olumsuz” olarak kategorilere ayrılarak incelenmiştir. Yeni ara tatil uygulamasının öğretmenler üzerindeki etkileri alt temasında araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı “olumlu” görüş bildirmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 2: “ İyi geldi dinlendim yenilendim tazelenerek geldim ben ee mesleki olarak da ee eğitimlerin faydalı olduğunu düşünüyorum.”

Katılımcı 8: “ O dönemde bizle yapılan eğitimler seminerler olsun. Dinlenmek açısından da ıı katkısı var.”

Katılımcı 11: “ Çeşitli aralıklarla yapılan çalışmalar her zaman için yararlıdır. ıı şimdiki programda çok yeni ya da teknolojiye zamana uygun çalışmaların olduğunu fark ettim. Bunları tabiki yararlı buluyorum.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bazıları yeni ara tatil uygulamasının öğretmenler açısından etkileri alt temasında “olumsuz” görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 3: “ bazı etkinliklerin eee yüz yüze yapılması öğretmenler arası etkileşimin artıracığını, uygulamanın ıııı daha fazla kazanç sağlayacağını hatta uygulama sırasında karşılaşılan sorunların o ortamda tek düzeltilebileceğini düşünüyorum. Bireysel olarak katıldığımız etkinliklerde uzaktan eğitim yoluyla katıldığımız etkinliklerde e bu şansı elde edemiyoruz.”

Katılımcı 10: “Yeni ara tatilde yapılan uzaktan eğitimin öğretmenler için çok verimli olduğunu düşünüyorum.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadeleri incelendiğinde, öğretmenler açısından yeni ara tatil döneminde uygulanan mesleki seminerlerin yararlı olması dikkat çekmektedir. Bunun nedeni olarak ise, ara tatil döneminde öğretmenlerin hem dinlenmiş hem de mesleki açıdan gelişim göstermiş, mesleki eğitimlerle birlikte farklı etkinlikleri keşfetmiş olmaları gösterilebilir. Olumsuz görüşler ise mesleki eğitimlerin uzaktan eğitim şeklinde olmasının olumsuz etkisine dayanmaktadır. Bunun nedeni olarak ise, uzaktan eğitim olarak uygulanan seminerlerde etkileşimin düşük düzeyde olacağı bunun da verimliliği ve etkileşimi azaltması gösterilebilir.

Öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının etkileri teması doğrultusunda “eğitim-öğretim hizmetleri açısından etkileri” alt temasında tüm öğretmenlerin “olumlu” yönde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Katılımcı 1: “Okulun ya da sınıfın fiziki eksiklerinin giderilmesi için fırsat doğmuş olur.”

Katılımcı 2: “okulda mesela eksiklikler oluyor eğitim sürecinde eğitim öğretim sürecinde e eksikliklerimizi tamamlama fırsatı veriyö aksaklıklarımızı tamamlama fırsatı veriyö ne bileyim bi fotokopi makinemiz mesela yenilenmesi açısından olabilir bi temizlik açısından olabilir eee boyama aynen boya açısından.”

Katılımcı 5: “Bu ara tatili iyi değerlendirerek ıı eğitim öğretim hizmetlerinde de aksayan yönler olumlu şekilde düzeltilebilir.”

Katılımcı 8: “ yaa muhakkak okul o 1 hafta tatilde kendini bi toparlıyo. Eksikler oluyo biz varken yapamadığınız şeyler oluyo ve siz bu dönemde gerçekten her şeyi derleyip toparlıyorsunuz ve biz geldiğimizde pırl pırl her şeyiyle tam bir okulla karşılaşıyoruz.”

Katılımcıların ifadeleri incelendiğinde, ara tatil döneminde okulun fiziki eksikliklerinin giderilmiş olması ön plana çıkmaktadır. Bunun nedeni ise, ara tatilde okulda öğretmen ve öğrencilerin olmaması, ders döneminde oluşan aksaklıkların ve genel temizliğin daha rahat yapılabilmesi olarak gösterilebilir.

Yeni Ara Tatil Döneminde Mesleki Eğitim Programına İlişkin Görüşler

Yeni ara tatil döneminde mesleki eğitim programına ilişkin öğretmenlerin görüşleri, “Yüz yüze eğitim programı”, “ Uzaktan eğitim programı” ve “Branşlara yönelik programlar” alt temalarında incelenmiştir.

Katılımcıların çoğu “Yüz yüze eğitim programı” alt temasında görüş bildirmiştir. Bu görüşler şu şekildedir:

Katılımcı 1: “Yüz yüze olması verimi arttıracaktır.”

Katılımcı 3: “Bazı eğitimlerin eee yüz yüze olması öğretmenler için daha büyük bir kazanç eee olur diye değerlendiriyorum. Çünkü etkin katılımı olan eğitimler hem daha kalıcı oluyor hem de u uygulama sayesinde eksiklikler neler eee onları daha net belirleyebiliyoruz.”

Katılımcı 8: “Bu dönemde keşke daha yüz yüze olan kurslar açılrsa hani öğretmenler açısından çok daha büyük fayda sağlayacağını düşünüyorum.”

Katılımcıların görüşleri incelendiğinde, yeni ara tatil döneminde uygulanan mesleki eğitim programlarının yüz yüze eğitim programı olarak düzenlenmesi gerektiği belirlenmiştir. Bunun nedeni ise, yüz yüze eğitim programlarıyla birlikte öğretmenlerin etkin katılımlarının sağlanmış olması ve alınan eğitimlerin daha kalıcı olacağını düşünülmesi gösterilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı yeni ara tatil dönemindeki mesleki eğitim programları temasında “Uzaktan eğitim programı” alt temasında görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu görüşler şu şekildedir:

Katılımcı 2: “ Değişik içeriklere nasıl ulaşabileceğimizi anlatan bir eğitim aldım benim için çok faydalı oldu ee hani ben bilgisayar üzerinden çocuklar için nasıl etkinlikler hazırlayabilirim yeni neler yapabilirim onu öğrendim ben çok ee çok eğitimlerin faydalı olduğunu düşünüyorum online eğitimlerin.”

Katılımcı 6: “ Yani şöyle uzaktan eğitim güzel aslında bizim için avantaj.”

Yeni ara tatil dönemindeki mesleki eğitim programlarının uzaktan eğitim şeklinde olmasının öğretmenler açısından avantajlı olduğunu belirten öğretmenlerin de olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeni ise, daha geniş kapsamlı ve farklı içeriklere ulaşılabilirliğin kolay olması, bilgisayar üzerinden çocuklara nasıl farklı etkinliklerin hazırlanabileceğinin öğrenilmesi gösterilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden üçü yeni ara tatil dönemindeki mesleki eğitim programları temasında “Branşlara yönelik program” alt temasında görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu görüşler şu şekildedir:

Katılımcı 1: “ Mesleki eğitim programlarının her branşa hitap eden konuları içermesi gerekir.”

Katılımcı 4: “ Hepimiz kendi ilgi yeteneğimize hoşlandığımız yönler göre bu uygulama eğitimleri alabiliriz.”

Katılımcıların görüşleri incelendiğinde, yeni ara tatil döneminde uygulanan mesleki eğitim programlarının branşlara yönelik olarak hazırlanması gerektiği belirlenmiştir. Bunun nedeni olarak; öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlaması, verimliliklerini arttırması, farklı bakış açıları geliştirmelerine yardımcı olması ve daha yüksek katılım sağlanması gösterilebilir.

Yeni Ara Tatil Uygulamasına Yönelik Önerilere İlişkin Görüşler

Yeni ara tatil uygulamasına yönelik önerilere ilişkin öğretmenlerin görüşleri, “zamanlama”, “seminer hazırlıkları”, “velilerle işbirliği” ve “ çocuklara yönelik etkinlikler” alt temalarında ele alınmıştır. “Zamanlama” alt temasına ilişkin bir öğretmen bildirmiştir. Bu görüş şu şekildedir:

Katılımcı 1: “Özellikle 23 Nisan gibi önemli günlere yakın süreçte yapılmaması yapılacak bayram hazırlıklarını olumlu etkileyecektir.”

Bu görüş incelendiğinde ara tatil önemli günlere yakın bir süreçte planlanması o günler için yapılacak olan hazırlıklar üzerinde olumsuz etkisinin olabileceği belirlenmiştir. Sonuç olarak ara tatiller için planlama yapılırken 23 Nisan, 19 Mayıs, 29 Ekim gibi önemli günlerin dikkate alınması gerektiği önerilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı yeni ara tatil uygulamasına yönelik öneriler temasında “Seminer hazırlıkları” alt temasına ilişkin görüş bildirmişlerdir. Bu görüşler şu şekildedir:

Katılımcı 1: “Seminer dönemine ait bilgiler son dakikaya bırakılmamalıdır.”

Katılımcı 8: “Eğitim ya da seminerler daha fazla olmalı, geliştirilmeli bunlar.”

Katılımcılara ilişkin bu görüşler incelendiğinde, yeni ara tatil uygulaması dönemi için öğretmenlere yönelik olarak gerçekleştirilen seminerler önceden planlanmalı ve bu eğitimlerin geliştirilmesi gerektiği önerilmiştir. Sonuç olarak, ara tatil döneminde uygulanacak olan öğretmenlere yönelik seminerler iyi planlanmış olmalı ve bu seminerler sırasında verilen eğitimler, içerik olarak geliştirilmiş ve artırılmış olmalıdır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı yeni ara tatil uygulamasına yönelik öneriler temasında “Velilerle işbirliği” alt temasına ilişkin görüş bildirmişlerdir. Bu görüşler şu şekildedir:

Katılımcı 3: “Kısa süreçle de olsa velilerle birlikte ortaklaşa hareket edilerek bazı etkinlikler yapılır ki bu da, velilerin e birlikte kaynaşmasını sağlar. Sınıf ortamında bir aile ortamı yaratır ve bu da eğitim öğretim hizmetlerinde Eee velinin daha büyük desteği olur.”

Katılımcı 7: “Öğretmenler veliler ve eğitimciler tarafından gerçekten iyi planlayıp o bir haftayı değerlendirmek çok önemli yoksa çocuklar için bu okula döndüklerinde güzel dönütler almayabiliriz çocuklardan. Bilgilerini unutmuş olabilirler.”

Katılımcı 9: “Her şeyin daha etkin ve verimli olabilmesi için herkesin planlamada katılması gerekir bence. Bu veli de öğrenci de biz de planlamaya herkes dahil olmalı çünkü bu planı uygulayacak kişi biziz ama yapacak kişinin içinde veli de var bu süreçte bence.”

Katılımcılara ilişkin bu görüşler incelendiğinde, ara tatilin planlanmasında velilerin de bu sürece dahil edilmesi, öğretmen-veli işbirliğiyle tatilin iyi değerlendirilmesi önerilmiştir. Bu kapsamda iyi planlanmış bir ara tatilin hem öğrenciler hem veliler hem de öğretmenler açısından oldukça önemlidir. İyi planlanmamış ve velilerin dahil olmadığı bir ara tatil sonunda okula dönen öğrencilerden olumlu dönütler alınamayacağı, bu durumda süreci olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu yeni ara tatil uygulamasına yönelik öneriler temasında “Çocuklara yönelik etkinlikler” alt temasına ilişkin görüş bildirmişlerdir. Bu görüşler şu şekildedir:

Katılımcı 2: “Yani tiyatrolar olabilir çocuklara o ara tatilde ücretsiz sinemalar olabilir sadece benim aklıma onlar geldi sportif faaliyetler olabilir. Bunların mesela ara tatillerde düzenlenip çocukların böyle u şenlik tarzında gidip katılabilecekleri eee şeyler olabilir.”

Katılımcı 3: “E bu dönemde piknikler düzenlenebilir, farklı sosyal etkinlikler yapılabilir. Çocuklarla birlikte okulda ders dışında mihver dersler dışında etkinlikler yapılabilir. Okula tiyatro getirilebilir. Eğer imkanlar varsa e sinema günü yapılabilir. Okulda eee el becerileriyle ilgili olan etkinlikler düzenlenebilir.”

Katılımcı 6: “Okulda okullarda ya da milli eğitimin genel bir ortamda toplayarak çocuklar için tiyatro olabilir ondan sonra sanatsal aktiviteler olabilir, çocukların uzaklaşmaması sağlanabilir.”

Katılımcı görüşleri incelendiğinde, ara tatil dönemlerinde çocuklara yönelik etkinliklerin düzenlenebileceğini önermişlerdir. Sonuç olarak ara tatillerin çocuklar için hem eğitici hem öğretici aktivitelerle geçirilmesi çocukların bu tatil sürecinde kaliteli vakit geçirmelerini sağlayacağı için önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenler ara tatil uygulamasını gerekli bulduklarını belirtmişlerdir. Ara tatilin öğretmen, öğrenci, veli ve eğitim-öğretim hizmetleri açısından olumlu ve olumsuz etkilerinin olabileceği sonucuna ulaşılırken; olumsuz etkilerin öğretmen-öğrenci-veli işbirliğiyle ara tatil döneminin iyi planlanması ve değerlendirilmesinin faydalı olabileceği tespit edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Öğretmenler yeni ara tatil uygulamasının hem kendileri hem öğrencileri için dinlenme açısından gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı ara tatil sonrasında verimlilikte artış olduğu düşüncesiyle uygulamanın gerekli olduğunu belirtirken, bir kısmı da yeni ara tatilde uygulanan hizmet

İçerik eğitimlerle öğretmenlerin sosyalleşme imkanı bulduklarını ve bu yüzden ara tatil uygulamasının gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmada elde edilen bu sonuç Yılmaz (2020), Doğan (2020) tarafından yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Yılmaz (2020) çalışmasında okul yöneticileri ve öğretmenlerin büyük bir kısmının ara tatilin faydalı ve gerekli olduğu yönünde görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Doğan (2020) çalışmasında öğretmenlerin bir kısmının ara tatilin verimin artması için gerekli olduğu yönünde görüş bildirdiklerini tespit etmiştir. Dolayısıyla hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından ara tatilin önemli olduğu söylenebilir. Ara tatil ile birlikte öğrencilerin stres ve yorgunluklarında bir azalış, öğrenme motivasyonlarında ise bir artış olacağı söylenebilir. Öğretmenler ise ara tatillerde yenilenir ve kendilerini geliştirme fırsatı bulabilirler.

Çalışmada bir öğretmen yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısı üzerinde bir etkisi olmadığını belirtirken, 6 öğretmen olumlu, 3 öğretmen ise olumsuz etkileri olduğunu belirtmiştir. Bir kısım öğretmen yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısı üzerinde ders yükünün hafiflemesi, öğrencilerin dinlenmesi, eksikliklerin tamamlanması açısından olumlu etkileri olduğunu belirtirken, bir kısım öğretmen de yeni ara tatil uygulaması ile birlikte öğrencilerin derslerden koptuklarını, uyku düzenlerinin bozulduğunu ve okul döndüklerinde uyum sorunu yaşadıklarını belirtmişlerdir. Çalışmada ulaşılan bu sonuçlar Kaya (2020), Burç ve Karakuyu (2020), Doğan (2020), Yılmaz (2020) ve Kaya (2021) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Kaya (2020) çalışmasında ara tatilin öğrenciler üzerindeki etkisiyle ilgili olarak öğretmenlerin, öğrencilerin derslerden kopmaları, ara tatil sonrasında öğrencilerin adaptasyon sorunu ve uyku problemi yaşamaları gibi olumsuz görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Burç ve Karakaya (2020) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin ara tatil uygulamasının öğrenciler üzerinde aileyle vakit geçirme, dinlenme, farklı etkinlikler yapma, okula daha hevesli dönüş gibi olumlu etkilerinin yanı sıra öğrencilerin derslerden kopması ve derslere adapte olmada zorluk çekilmesi gibi olumsuz etkilerine değindiklerini tespit etmiştir. Yılmaz (2020) çalışmasında okul yöneticileri ve öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının öğrenci başarısı üzerinde dinlenme, eğlenme ve değerlendirme açısından bir fırsat olması yönünde olumlu, ancak derslerden kopma, okuldan uzaklaşma, konsantrasyon eksikliği ve unutma açısından olumsuz görüş bildirdiklerini saptamıştır. Kaya (2021) çalışmasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yeni ara tatil uygulamasının öğrenciler üzerindeki etkileriyle ilgili olarak öğrencilerin dinlenmesi, etkinliklere katılması, motivasyonlarının artması, okula daha istekli dönmesi, enerji depolamaları gibi olumlu yönde görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Doğan (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin bir kısmının dinlenme, başarının artırması, motivasyonun artması, sosyalleşme imkanı, dersleri tekrar etme fırsatı, okula daha dinç dönmesi gibi olumlu görüş bildirdiklerini, bir kısmının ise birinci sınıfların okuma ve yazmayı unutmaları, öğrencilerin akademik olarak gerilemesi, dikkat kaybı yaşamaları ve derslerden soğumaları gibi olumsuz görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Tüm bu sonuçlar doğrultusunda ara tatiller öğrencilerin dikkatlerini dağıtabilir ve okul çalışmalarına odaklanmalarını engelleyebilir. Bunun yanı sıra ara tatil öğrenciler sosyal becerilerini geliştirebilir ve sosyal etkileşimlerini artırabilir. Ara tatillerin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi, öğrencilerin bireysel özelliklerine, öğretim yöntemlerine ve uygulamanın sıklığına bağlı olarak değişebilir.

Yeni ara tatil uygulamasının veliler açısından etkileri olumlu ve olumsuz etkiler şeklinde iki kategoride incelenmiştir. Çalışmada 8 öğretmen yeni ara tatil uygulamasının veliler için olumlu etkisi olabileceğini belirtirken, 9 öğretmen veliler için olumsuz bir etkisi olabileceğini belirtmişlerdir. Öğretmenler yeni ara tatil uygulamasının veliler açısından, çocuklarıyla vakit geçirme fırsatı yakaladıkları için olumlu bir etki olacağını belirtmişlerdir. Ancak bu durumun çalışan ebeveynler için çocuklarını bu süreçte emanet edebilecekleri yer ve kişi arayışına girmeleri açısından olumsuz bir etki yaratacağını belirtmişlerdir. Çalışmada ulaşılan bu sonuç Burç ve Karakuyu (2020) ve Yılmaz (2020) tarafından yapılan çalışmanın sonucuyla benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Burç ve Karakuyu (2020) yaptıkları çalışmada sınıf öğretmenlerinin ara tatil uygulamasından velilerin bir kısmının memnun olmadıklarını bir kısmının da çocukları ile kaliteli vakit geçirme fırsatı buldukları için memnun oldukları yönünde görüş bildirdiklerini saptamıştır. Yılmaz (2020) çalışmasında okul yöneticileri ve öğretmenlerin yeni ara tatil uygulamasının çalışan veliler için sorunlara neden olduğunu, ancak çalışmayan velilerin çocuklarıyla vakit geçirmek için bir fırsat olduğu yönünde görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Tüm bu sonuçlar doğrultusunda ara tatillerin velilerin çocuklarıyla daha fazla zaman geçirmelerine imkan tanınması ve aile bütünlüğünü sağlaması açısından önemli olduğu

söylenbilir. Ancak bu durum velilerin çalışma durumu ve şartlarına göre farklılık gösterebilir. Çalışan ebeveynler için ara tatil, çocukların bakımı konusunda ek yük getirebilir.

Yeni ara tatil uygulamasının öğretmenler açısından etkileri olumlu ve olumsuz etkiler şeklinde iki kategoride değerlendirilmiştir. Çalışmada 9 öğretmen yeni ara tatil uygulamasının öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişimleri üzerinde olumlu etkileri olabileceğini belirtirken, 4 öğretmen olumsuz etkilerinin de olabileceğini belirtmiştir. Yeni ara tatil uygulamasının öğretmenlerin sosyalleşme ve dinlenmeleri açısından olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yeni ara tatil uygulamasında öğretmenlere yönelik verilen bazı eğitimlerin uzaktan eğitim şeklinde yapılması sonucunda öğretmenler arası etkileşimin azalması sürecin öğretmenler üzerindeki olumsuz etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç Kaya (2021) tarafından yapılan çalışmanın sonucuyla örtüşmektedir. Kaya (2021) çalışmasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yeni ara tatil uygulamasının öğretmenlere mesleki alanda katkı sağladığı yönünde görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Doğan (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin ara tatilde öğretmenlerin sosyalleşme imkanı bulması ve dinlenmesi açısından olumlu görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Tüm bu sonuçların doğrultusunda ara tatillerin, öğretmenlerin dinlenmeleri ve mesleki gelişimleri için kendilerine zaman yaratmalarına olanak tanıdığı söylenebilir. Bununla birlikte ara tatil döneminde öğretmenlere verilen konferans ve seminer gibi eğitimsel etkinliklerin uzaktan eğitim modeliyle yapılması öğretmen etkileşimini azaltabilir.

Yeni ara tatil uygulamasının eğitim-öğretim hizmetleri açısından etkileri incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin tümü olumlu etkileri olduğunu belirtmişlerdir. Okulun, sınıfın fiziki eksikliklerinin giderilmesi, detaylı temizlik yapılması gibi işlerin ara tatil sürecinde tamamlanması için fırsat olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada elde edilen bu sonuç Yılmaz (2020) tarafından yapılan çalışmanın sonucuyla benzerlik göstermektedir. Yılmaz (2020) çalışmasında okul yöneticileri ve öğretmenlerin ara tatilin eğitim-öğretim hizmetleriyle ilgili olarak okulların temizliği, tamirat-tadilat işleri gibi fiziki eksikliklerin tamamlanması açısından bir fırsat olduğu yönünde görüş bildirdiklerini belirlemiştir. Tüm bu sonuçlar altında ara tatil öğretmen ve öğrenciler için gerekli olduğu kadar eğitim-öğretim hizmetlerinin aksamadan devam edebilmesi için de gereklidir. Bu ara tatil döneminde okulun fiziki şartları iyileştirilip eksiklikleri giderilerek öğretmen ve öğrencilerin eğitim-öğretim dönemi içerisinde sorun yaşamamalarının önüne geçilebileceği söylenebilir.

Yeni ara tatil döneminde öğretmenlere yönelik hazırlanan mesleki eğitim programları hususunda araştırmaya katılan 3 öğretmen bu programların branşlara yönelik olması gerektiğini belirtmiştir. 6 öğretmen programların yüz yüze eğitim şeklinde olmasının faydalı olduğunu belirtirken 4 öğretmen ise uzaktan eğitim şeklinde faydalı olduğunu belirtmiştir. Çalışmada elde edilen bu sonuçlar Yılmaz (2020) tarafından yapılan çalışmada ulaşılan “branşlara yönelik seminer, kurs, eğitim, konferans olması” sonucuyla benzerlik göstermektedir. Tüm bu sonuçlar doğrultusunda ara tatillerde verilen mesleki eğitim programlarının öğretmenlerin branşlarına yönelik hazırlanması, öğretmenlerin motivasyonu üzerinde artırıcı bir etki yaparken, bu eğitimlere katılım sağlama konusunda da öğretmenlerin istekli olmasını sağlayabilir.

Araştırmaya katılan 1 öğretmen ara tatilin 23 Nisan gibi özel günlere yakın tarihlerde yapılmamasının hazırlık üzerinde olumlu etkileri olacağını belirtmiştir. Öğretmenlere yönelik olarak ise mesleki eğitim programlarının hazırlıklarının iyi planlanmasının önemli olduğu 6 öğretmen tarafından belirtilmiştir. Ara tatilde velilerin işbirliği içinde olmaları, eğitim-öğretim sürecinde sınıfta aile ortamının oluşmasını sağlamalarına yönelik olumlu etkileri olacağı 7 öğretmen tarafından belirtilmiştir. Ara tatil döneminde öğrencilere yönelik olarak eğitici ve öğretici etkinliklerin düzenlenebileceği, sosyalleşmelerine yönelik aktivitelerin yapılabileceği 8 öğretmen tarafından önerilmiştir. Çalışmada elde edilen bu sonuçlar Kaya (2020) ve Doğan (2020) tarafından yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlarla kısmen benzerlik göstermektedir. Kaya (2020) çalışmasında öğretmenlerin ara tatilde mesleki çalışmalar için daha hafif bir program hazırlanması, öğrencilerle geziler düzenlenmesi, farklı etkinliklerin düzenlenmesi, program ve etkinliklerin erken duyurulması yönünde önerilerde bulduklarını belirlemiştir. Doğan (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin ara tatilde öğretmen ve öğrenciye faydalı programların düzenlenmesi ve ara tatilin öğretmenlere de verilmesi yönünde önerilerde bulduklarını tespit etmiştir. Tüm bu sonuçlar altında ara tatilin zaman, etkinlik ve velilerle işbirliği unsurları dikkate alınarak iyi bir şekilde planlanması öğretmen, öğrenci ve veliler açısından önemli olduğu söylenebilir. İyi değerlendirilmiş bir ara tatil dönüşünde hem

öğretmenlerin hem de öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine tekrar adapte olma konusunda zorluk çekmeyecekleri söylenebilir.

Öneriler

Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda, yeni ara tatil uygulamasında öğretmenlere yönelik düzenlenen mesleki eğitim programları öğretmenlerin ihtiyaçları ve branşlarına göre düzenlenebilir. Ara tatil dönemi için öğrencilerin katılım sağlayabileceği etkinlikler artırılmalıdır. Ara tatil dönemi için öğretmen-öğrenci-veli işbirliği ile oluşturulan iyi bir program yapılmalı ve öğrencilerin bu süreçte hem eğlendirici hem de öğretici etkinliklere katılım göstermeleri sağlanmalıdır.

Çalışmanın konusu doğrultusunda farklı bir bölgede ve farklı bir okul türünde, velilerin ve öğrencilerin görüşlerine yönelik olarak farklı çalışmalar yürütülebilir. Ara tatil uygulamasının daha detaylı bir biçimde incelenmesi için söz konusu alanda yapılacak olan araştırmalar artırılmalıdır.

Kaynaklar

- Akyol, B., & Yavuzkurt, T. (2016). Türkiye'de lisansüstü tezlerde eğitim denetimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(2)*, 908-926.
- Akyüz, Y. (2012). *Türk eğitim tarihi* (22. baskı). Pegem Akademi.
- Arnarson, B. T. (2021). How a school holiday led to persistent Covid-19 outbreaks in Europe. *Scientific Reports, 11(24390)*, 1-11.
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örneklem hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir insan . *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 231-274*.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 9(1)*, 23-28.
- Burç, G., & Karakuyu, A. (2020). Sınıf öğretmenlerinin dönem içerisinde ilk kez uygulanan ara tatil uygulaması hakkındaki görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 13(70)*, 745-752.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni* (3. b.). (M. Bütün, & S. B. Demir, Çev.). Siyasal Kitabevi.
- Doğan, A. (2020). Sınıf öğretmenlerinin ara tatillere yönelik görüşleri. O. Köse, & Y. Ulutürk Sakarya içinde, *Sosyal Bilimlerde Yeni Araştırmalara III* (s. 241-252). Berikan Yayınevi.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme* (3. baskı). Pegem Akademi.
- Gökçe, F. (2012). Öğretmen ve velilerin, öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman, ders ve dinlenme süreleri ile tatiller ve okul dönemleri konusundaki görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 12(4)*, 2541-2560.
- Kara, M. (2020). Eğitim paydaşlarının görüşleri doğrultusunda Türk eğitim sisteminin sorunları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 21(3)*, 1650-1694.
- Kaya, S. (2020). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin birer haftalık ara tatiller hakkındaki görüşleri. *[Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- Kaya, S. (2021). Oratokul Öğretmenlerinin ara tatil hakkındaki görüşleri: bir karma yöntem çalışması. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(1)*, 21-46.
- Koçak, A., & Arun, Ö. (2006). İçerik Analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim Dergisi, 4(3)*, 21-28.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2. baskı). SAGE Publications.
- MEB. (2019). *Bakan Selçuk, Yeni Eğitim-Öğretim Çalışma Takvimi Modeli'ni Açıkladı*. <http://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-yeni-egitim-ogretimcalisma-takvimi-modelini-acikladi/haber/18662/tr> Erişim tarihi: 15 Eylül 2022.
- TDK. (2022). *Güncel Türkçe sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 15 Eylül 2022
- Tezcan, M. (1977). Tatil ve boş zamanların değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi, 53-55*.

Yılmaz, H. (2020). Yeni ara tatil uygulamasına ilişkin eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin görüşleri (Denizli İli Sarayköy İlçe Örneđi). *[Tezsiz Yüksek Lisans Projesi]*. Pamukkale Üniversitesi.